

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 12 nr. 2 - 2016

De "Koebrug"

 Den Dissel

Inhoud

Disselingen Etienne De Meester	blz. 19
Van Dhoogh Brugghe naar de Koebrug vaart Georges Tallir	blz. 21
Woorden uit het Sinaais dialect: letter F Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 27
Onbekende Duitse soldaat Jos Daems	blz. 30
Sinaainaren die stierven in 2015 Georges Tallir	blz. 31

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.

Archiefbeheer: Etienne Bogaert

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Administratie: André Verschelden

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<http://www.sinaaileft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

© Heemkring "Den Dissel" Sinaai

Vlaanderen
verbeelding verbindt

Disselingen

Kanunnik Kamiel Van Britsom

Op 27 maart 2016 was het precies tachtig jaar geleden dat kanunnik Kamiel Van Britsom te Sinaai stierf. Hij werd geboren te Stekene op 16 juni 1865 en was de broer van Emma Van Britsom die jaren lang de stuwende kracht achter de stoet der Heilige Kindsheid was. In ons jubileumboek van 2017 zullen we van hem een portret brengen.

*Kanunnik
Kamiel Van Britsom*

Jaarboeken

Het boek over de Sinaaise soldaten in de “Groote Oorlog” is volledig uitverkocht. Van het boek over de jongenschiro blijven er nog een tiental over.

Voor het jaarboek over de meisjeschiro van 2016 zoeken we nog foto’s uit de periode 1975 – 1985 en de periode 1994 tot 2006. Wie kan ons hierbij helpen ? De foto’s krijg je zeker terug.

Scheningen

Jaak Van Gucht: documentatie en tijdschriften

Familie van Maria De Smet: bidprentjes

KBC-bank: acht ladenkasten voor ons archief

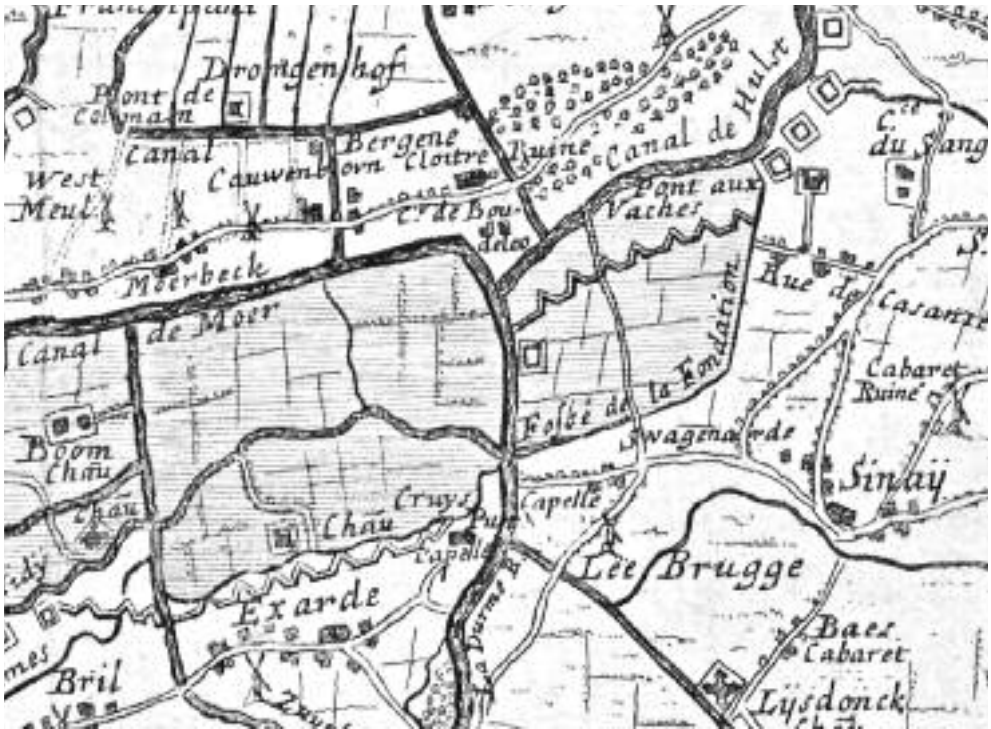
Paul De Greyt - Miet Thuysbaert: grote chiroposter

André Blommaert - De Baere: groepsfoto van de jubelviering van de BJB uit 1953

Paul Van Poucke: postkaarten, communieprentjes en documenten

André Bal: overlijdensberichten, brochures, prentjes en andere documentatie

Etienne De Meester

De kaart van "Fricx" uitgave 1712, met de vermelding "Pont aux Vaches".

Van Dhoogh Brugghe naar de Koebrug (deel I)

De aanleg van de Stekense Vaart, 700 jaar geleden, verdeelde de eigendommen van Boudelo in 2 delen.

Het deel ten noorden van de vaart, waarin ook de abdij gelegen was, kennen we als het huidige Klein-Sinaai. Volgens gegevens van het kaartboek van Van Landeghem uit 1640 was van dat deel ongeveer 90% in bezit van de abdij.

In het zuidelijk deel, nu grondgebied Sinaai, lagen de bezittingen hoofdzakelijk in de wijken "Heirnisse" en de "Fondatie".

Beide gedeelten waren met elkaar verbonden door een brug over de vaart. De eerste schriftelijke vermelding van deze brug vinden we terug in het kaartboek van 1640 onder de naam "*Dhoogh Brugghe*". De huidige Weimanstraat, grondgebied Sinaai, werd omschreven als "*Straete commende van Dhoogh Brugghe naar Svaegenærde*". De Koebrugstraat, grondgebied Stekene, "*Straete commende van d'hooghbrugge naar Baudeloo cappelleken*".

Op een kaart uit 1712 "*Caerte van Axel Ambacht ende Hulster Ambacht*" kreeg de brug de naam van "*Coeijbrughe*", wat een verwijzing zou kunnen zijn naar de eendenkooi gelegen in de Fondatie.¹

Door cartograaf Fricx die zijn kaart in het Frans opstelde werd dit vertaald als "*Pont aux Vaches*" (1712).

De Ferrariskaart van 1772 geeft geen naamsvermelding voor de brug maar hier zijn de eendenkooien duidelijk ingetekend.

Vandermaelen vermeldt ze als "*Koeybrug*" (1846) en op de Popp-kaarten (kadasterkaart van 1860) is het "*Koebrug*" geworden.

Eeuwenlang was deze brug een bron van discussie tussen de abdij van Boudelo en de gemeenten Stekene en Sinaai: wie moest instaan voor de aanleg van een nieuwe brug en het verdere onderhoud ?

Zo in 1672 : De Koebrug moest hersteld worden. Er ontstond een dispuut tussen Boudelo en Stekene over het betalen van de herstellingswerken. Een proces volgde. De vaart is ook van levensbelang voor Sinaai, dat in afwachting van een vonnis, de kosten op zich neemt. De Raad van Vlaanderen oordeelt dat Stekene en Boudelo ieder voor de helft moesten deelnemen aan de gemaakte onkosten.

Het bedrag van de kosten, betaald door Sinaai, dient terugbetaald te worden.²

Tot aan de Franse Revolutie (1795) is Boudeloo één van de hoofdrolspelers in het verhaal over de "Koebrug". Daarna is het hoofdzakelijk de gemeente Stekene die het beheer van de "Koebrug" onder haar bevoegdheid had.

Met de installatie van de nieuwe gemeenteraden na de Belgische onafhankelijkheid, kunnen we via de raadsverslagen het verhaal van de brug makkelijker reconstrueren. In 1967 werd de Stekense Vaart onbevaarbaar verklaard en kwam deze onder het beheer van de Polder Sinaai en grote omgeving.

In 1973 werd de nieuwe "Koebrug" aangelegd. Maar we duiken eerst even in de annalen.

---

¹ Zie Sinaaiëk 2016 nr. 1

² Gegevens themanummer d'Euzie 2015, p. 167

MEDELING 20 febr 1835 aan het gemeentebestuur van Sinaai

De burgemeester en assessoren voorkomend deze ingezetene dezer gemeente dat de Gemeente Stekene geauthoriseert zij bij besluit van het Comité van Conservatie van daete 27 juli jongsleden mogen leggen 't hunne koste een optrekkende houten brug in vervanging van de steene brug genaamd de Koebrugge op den volgenden tarief en reglementen als te weten:

Tarief

- 1) Alle schippers zal betalen ten waarde van 2 centiemmen per ton des inhoudende zijner vaartuig 0,02 fr.
- 2) Eene voetganger 5 centiemmen aan passagieregt 0,05 fr.
- 3) Een zadelpoord of met den toom geleyd 10 centiemmen 0,10 fr.
- 4) Een kar met peerd bespannen 0,12 centiemmen 0,12 fr.
- 5) Een kar met twee peerden bespannen 0,15 centiemmen 0,15 fr.
- 6) Een kar met drie peerden bespannen 0,20 centiemmen 0,20 fr.
- 7) Een kar met vier peerden bespannen 0,25 centiemmen 0,25 fr.
- 8) Een kar met vijf peerden bespannen en daerboven 0,30 centiemmen 0,30 fr.

Reglement

Art. 1) Alle schippers, alle voetgangers en alle voiture deze brug passerende zullen gehouden zijn te betaalen aan den geenen die de Communale administratie van Stekene daer zal geauthoriseert hebben om te ontvangen het passagieregt hierboven aengehaelt op straffe van door een competente regtbank vervolgt te worden.

Art. 2) Den tax aengehaelt in den hier boovenstaende tarief zal moeten betaelt worden voor het passeren in willige cours hebbende munt in het koningrijk

Art. 3) Den geene gelast zal zijn met den ontfangst zal van de passerende schippers mogen exsseteren zijne patent om zig te kunne verzekeren van de groote zijn schip.

Art. 4) De schippers die zouden verlangen bij zomertijd de voorzegde door te vaeren naer den elf uren 's avonds en voor den dry uren 's morgens en bij wintertijd naer de negen uren 's avonds en voor den vier uren 's morgens zullen gehouden zijn dubbel rigt te betaalen.

Art. 5) De rechten hierboven in het tarief aengehaelt van nr 2 tot 8 en mogen maer ontvangen worden gedurende den tijd van dry jaren zonder vernoemd te worden dan met de toestemming des locale administraties van Stekene en Sinaai.

Art. 6) Zullen vrij zijn van het betalen der voornoemde getariffeerde regt: de schepen of booten gelaeden met mest, beer of andere stoffen dienende tot voeding der landen der inwoonders van Sinay als ook de inwoonders, peerden en voiture der zelve gemeente.

Art. 7) En voor alle voorziende en onvoorziende gevallen reserveert zich de administratie van Stekene het regt der uytoeffeninge van polititie op en aen den environ der voornoemde brug niet tegenstaende het territoire van Sinay zy voor de voor te vallen feiten en te constateren alle contraneventen aen het tegenwoordig Reglement om aldaer de justisie te conserveren dier gemeente.

Gedaen in de zitting te Stekene den 20 februari 1835

Getekend J.U. Thuysbaert

en voor eensluydend afschrift

Getekend de griffier der gedeputeerde Staten,
Montigny

36 ZITTING 18 09 1840 (45)

Aanwezig:

Franciscus De Grootte schepenen,

F. Baert, J. J. De Smedt, J.F. De Witte, J. Wulput, J. Dhanis, G. E. Anthuenis en P. Em. De Beule,

Tolrecht op de koebrug;

In het jaer 1840 den 18 sept den negen ure voormiddag.

Wij ondergetekende Schepenen en presente leden van de Gemeente Raed van Sinay arrondissement administratief van Sint-Niklaas Provincie Oost-Vlaanderen.

Vergaert zynde ten eynde te deliberen op eenen aenvraag gedaen door den Gemeente Raedsheren van Stekene dd 19 7 1840 om bij voortdueren te mogen blijven behouden het tolregt voor het passeren zoo te voet als met rytuygen op de zoogenoemde Koebrugge door gemeente Stekene gelegd over de Stekensche Leede 't welk hun op hunne vraeg bij Koningbesluyt dd. 8 10 1835 nr 7088 voor den tyd van 3 jaer was toegestaan en nu reeds van 13 september jl. is geexquiteert.

Gezien vooren beroepen Koningbesluyt waer by het passagierregt zo te voet als met rytuigen voor den tyd van 3 jaeren was toegestaan en het daervoor voor den tyd van twee jaeren.

Gezien de vooren beroepen aenvraag door de Gemeente Raedsheren van Stekene gedaen aen de Permanente Deputatie van den Provinciale Raed gedaen dd. 19 7 1840 strekkende om by toestemming het volle tolregt te geven tot passeren op de draayende brug voornoemt genaemt de Koebrug en te moge blyven ontvangen.

Gezien het besluyt van de permanente deputatie van den Provinciale Raed dd. 22 7 1840 welk beveelt alle mogelyke publieyk binnen deese gemeente te geven, aen de vooren beroepen aenvraag der gemeente, 't geene alhier heeft plaets gehad;

Hebben besloten en zyn van raede;

Daer er ons verscheyde klagten zyn gedaen van de bevolking van den Grootte wyk Zwaenaerde en omstreeks binnen onse gemeente. Dat het genoemd passageregts hun zeer schadelyk was om reden het passageregts veel menschen beletten aldaer te passeren en daer genoemd passagen regts onser by asuspatie schijnt ingeeyt te zyn, gezien aldaer voortydig altoos de passage groter gelegen heeft mits er als dan eene steenebrug lag en gelet en de zelve brug dikmaels beletsel en belemmering bybrengt voor de passage om reden door de engte des zelve dikmaels geladene schepen merkelyken langen tyd blyven in vort steken maer zy geensints in beantwoord aen het plan welke van gemeente brug ten jaer 1828 is opgemaekt

Verlangen wy de Gemeente Stekene geenssints door de bevoegde overheyd zouden geautoriseert worden voor gemelde passagen regten bij voortdoring te mogen ontvangen.

Afschrift deeser beraedslaeging zal gezonden worden door de zorg van Burgemester en schepenen aen Mr. De Koninglyke arrondissementscommissaris om door zyn tuschenkomst aen de Permanente Deputatie van den Provinciale Raed overgemaekt te worden.

Ondertekend door de aanwezige raadsheren

118 ZITTING 23 08 1847 (147 - 148)

Aanwezig: J. F. De Groote, burgemeester (dd. ?),
P. E. De Beule, B.N. De Maesschalck, schepenen,
Norbert Schelfaut, Baert F, J. Dhanis, B.N. De Maesschalck en Ch. F. De Strooper,

Tolrecht der schepenen Koebrug; (147)

In het jaer 1847 den 23 augustus den negen ure voormiddag.

Wij Burgemeester, Schepenen en verdere present zijnde leden van de Gemeente Raed van Sinay arrondissement administratief van Sint-Niklaas Provincie Oost-Vlaanderen.

Vergaedert zynde ingevolge aanschrijving van Mijnheer de Koninklijke arrondissement Kommissaris in date 6 augustus 1847 en ingevolge besluit van de permanente Deputatie der Provinciale Raad de dato 28 Juli betrekkelijk de vraag door het gemeentebestuur van Stekene aen de bevoegde overheyd gedaan , ten eynde bij voortdueringe voor eenen termijn van drij jaren, voor het doorvaren van schepen en schuyten aan de zoo genoemde Koebrug, een passageregte te mogen heffen van twee centiemen par ton der inhoudende groote zoo en op den voet gelijk die Gemeente bij Koninklijk beslyt in date van 8 december 1835 nr 7088 heeft gemagtig geweest. Gezien het beslyt door de Permanente deputatie van den Provinciale Raed opzeglijks vooren des beroepen delebratie des Gemeente Raed van Stekene genomen, in data 28 juli jongstledent Reg. 721 Nr 6516 in waer ons verzekert te hebben dat gezegde aanvraag van Stekene tweemaal ter gewoonlijke plaets met tuyschen ruymte van acht dagen alhier heeft gepubliceert en geafficieert geweest aen welke ons geene bezwaren nog aanmerkingen zijn ingedient.

Zijn van Raede;

hier aen ook geene tegenkantingen nog opmerkingen te maken, ja zelfs wenschen wij dat de gemeente Stekene bemagtigt worde door de bevoegde overheid het hier vooreen genoemd passageregte te mogen treffen voor de termijn als bij nieuwe bedoelde deliberatie aengevraagd.

Afschrift dezer zal door de zorg van Burgemeester en schepenen gezonden worden aen Mijnheer de Koninklijke arrondissement Kommissaris om aen Mijnheer de Gouverneur der Provincie overgemaekt te worden.

Sinaai dag en maand en jaer als boven, getekend de aanwezige Raedsleden.

189 ZITTING 11 10 1852 (73)

Aanwezig: P.F.C. Vander Gracht de Rommerswael, burgemeester,
B.N. De Maesschalck, J.J. De Smedt, schepenen,
J.F. De Witte, J.F. De Smedt, P.E. De Beule, en Norbert Schelfaut.

Goedkeuring vraag van de gemeente Stekene tot het heffen van tol op de schuiten die door de Koebrug varen; 73

Gezien het besluit der Bestendige Deputatie van de Provinciale Raedin date 25 september 1852 Reg C/26 nr 7334, betrekkelijk de vraag der gemeente Stekene, strekkende om gemagtigd te worden, ten einde bij voortduering te mogen ontvangen eene taxe van eene centime per ton op de schuiten varende door de Koebrug op het Kanaal de Stekense Leede in deze gemeente.

Gezien het Koninklijk besluit van 26 juli 1832.

Aengezien de nodige afkondigingen en aenplakkingen zijn gedaen geworden en dat er tegen bedoelde vraag der gemeente Stekene geene aanmerkingen zijn gemaakt geworden,

Besluit:

Bij deze tegen ons gestelde vraag der gemeente Stekene geene bedenkingen te maken, op voorwaerde nogtans, dat de gemeente Stekene in dato 15 mei 1835 goedgekeurd door het Comité van Conservatie, vervangende de gedeputeerden Staten der Provincie Oost-Vlaanderen in dato 27 juni 1835, betrekkelijk de vrijstelling van regten, der schuiten en booten, door gemelde koebrug varende, geladen met mest en andere stoffen dienende tot voeding der landen van de inwooners van Sinaai.

MEDEDELING aan het gemeentebestuur van Sinaai besluit van de zitting 1 oktober 1877

Stekense vaart - Reglement en tarief Goedgekeurd bij Koninglijk Besluit van 26 7 1878

Zijn aanwezig de heeren Burgemeester, Schepenen, alle Raadsheeren en Secretaris, De raad der gemeente Stekene, Provincie Oost-Vlaanderen, behoorlijk bijeen-geroepen en vergaderd ten gemeentehuize.

Gezien zijn beraadslaging van 7 september 1871 en opvolgend Koninglijk besluit van 5 juli 1872, waarbij de gemeente voor den termijn van 6 jaren is gemagtigd te ontvangen een recht op de verscheidende koopwaren die vervoerd worden met vaartuigen en vloten geladen of gelost worden in de Stekense vaart, alsook 2 centiem per ton der inhoudsgrootte van ieder schip.

Overwegende dat de delving der vaart, het maken van twee bruggen enz. aan de gemeente grooten onkosten heeft veroorzaakt en door den jaarlijkschen onderhoud nog zal veroorzaken alsmede dat er tegen de heffing derzelve rechten geene reclamen zijn ingediend, welke onder alle deelen zeer voordeelig zijn om de uitgaven der gemeente te helpen dekken.

Heeft goedgevonden aan de bevoegde overheid de maegtiging te vragen om die rechten zoo en gelijk zij hieronder beschreven op de gehele uitgestrektheid der Stekense vaart gedurende den termijn van 6 jaren te mogen blijven ontvangen te rekenen van 1sten Januarij 1878.

Voor ieder duizend kilogram houillekolen	0,25 fr.
Voor ieder sterre of meter kubiek kalk	0,25 fr.
Voor ieder honderd hoppertaeken	0,60 fr.
Voor ieder honderd sparren, kepers of palen	1,00 fr.
Voor ieder duizend faceel hout	0,75 fr.
Voor ieder twintig sterren esenhout	1,25 fr.
Voor ieder duizend sparren, snoei of ander hout	0,50 fr.
Voor ieder duizend kareel steen of klompkens	0,10 fr.
Voor ieder duizend plaveij klynen of grootte	0,10 fr.
Voor ieder duizend pannen	0,20 fr.
Voor ieder duizend kassijde steenen	0,30 fr.
Voor iederduizend borduren voor kassijwegen	0,90 fr.
Voor ieder ton potaarde der inhoudsgroote van het schip	0,05 fr.

Voor boomen, balken planken arduin marbre aan een ten honderd der waarde.
Voor alle schepen die koopwaren zullen laden of lossen binnen deze gemeente zal men betalen aan twee centiemmen (0,02 fr) per ton der inhoudsgrootte zulks ongeminderd de rechten in voorgaande (art.) nr. gemeld, zullende degene die ommédiaat naar de lossing hunner goederen weder laden maar allen het los en niet het ladingsrecht moeten betalen.

Reglement voor het ontvangen derzelfde rechten

Art. 1) Te rekenen der goedkeuring dezer zal allen schipper verplicht zijnde volgens voormelde tarief te betalen op het eerste aanzoek zijner meet of vrachtbrief toonen, aan den pachter of degenen die van wegens het gemeentebestuur voor het ontvangen derzelve rechten is aangesteld.

Art. 2) Niemand is er toegelaten tot de lossing over te gaan noch met zijn schip of vaartuig de kom der vaart te verlaten wanneer hij alhier goederen heeft geladen of gelost zonder voorafgaandelijk dezelve aan de aangestelden ontvangst te hebben voldaan.

Art. 3) Degenen die zich aan de bij de tarief bepaalde rechten onttrekt, weigert te betalen of minderen inhoud van zijn schip of schuit overgeeft, zal krachtens op te maken proces-verbaal door eenen agent der plaatselijke politie door de heer Vrede-rechter van het kanton waaronder de gemeente ressorteert, onverminderd de betaling der rechten kunnen veroordeeld worden in een boete van 5 tot 15 franks en zal daarenboven indien hij een vreemdeling is, zijn schip aan de kaai mogen vastgemaakt worden tot en met men aan den inhoud dezen zal voldaan hebben.

Opgemaakt ten gemeente huize van Stekene in openbare zitting van 1 oktober 1877 en getekend door de heeren Burgemeester en alle Raadsheeren en Secretaris
De Burgemeester, M. Muyshondt

MEDELING van Stekene aan Sinaai (27 juni 1906)

Stekene 27 6 1906, Aan de heeren Burgemeester & Schepenen van Sinaai

Mijnheren,

Wij hebben de eer u te laten weten dat deze week nog de nodige kasseisteenen aan de "Koebrug" zullen aangebracht worden teneinde den opgebroken weg van gezegde brug te herleggen.

De tegenwoordige dienst als gevolg van uwen brief van 20 juni ll. Nr 530.

De Burgemeester & Schepenen van Stekene

Georges Tallir
(wordt vervolgd)

Woorden uit het Sinaais dialect met “F”

We zijn op onze ontdekkingsstocht naar het Sinaaise dialect bij de letter F aanbeland.

Zelfstandige naamwoorden

Faar: straallamp, koplamp, van het Franse phare

Fabies, fachen: bakkebaarden, verwant met het Franse faciès: gezicht

Faïesement: bankroet

Faktuur: postbode, brievenbesteller

Farde: omslag, map, boekentas

Fars: grap, frats, van het Franse farce - ook gebruikt om te zeggen dat je iets bent tegengekomen: *'k'en gisteren een fars gehad*

Fas: halswervel - *hij viel van den trap en was rat 't fas af*

Fasadestieën: gevelsteen

Feeseleiër: iemand die stil praat, fezelaar - *feseleirs zijn leugeneirs*

Fenijn (fernijn): ongedierte, ook vergif - *heilig in schijn maor van binnen vol fenijn*

Fenijnegoard: valsaard

Fenijnige tiek: venijnige vrouw (waarbij 'tiek' verwijst naar een kip)

Ferkek (verket): eetvork, verbastering van het Franse fourchette

Fermiesjel: vermicelli

Ferneis: stookketel voor o. a. varkensvoer, verbastering van fornuis

Fieloe: deugniet, leperd, sluwelik, van het Franse filou: schurk

Fiesj: stekker aan een draad

Fiet: een lek

Fietes: versnellingsapparaat, van het Franse vitesse

Fiezant: fazant

Fijn-olie: machine-olie

Fijt: nagelriemontsteking

Filleton: vervolghverhaal, van het Franse feuilleton

Fis (of visse): bunzing, van het Latijnse visio: wezel

Flamakker: vleier

Flapuuëren: grote oren

Flaukul: onzin, onnozele praat

Flaurik: flauwerik

Flaute: flauwte

Flawijn: kussensloop, verbastering van peluw

Fleere: aanhalig, overdreven lief persoon

Flesijn: jicht, reuma, afkorting van flerecijn en verwant met pleuris

Flieëmer: aanhalig persoon, flemer, vleier

Fliekflakkerij: liefkozingen

Flierefluiter: losbol

Flieringen: linten, uitrafelingen, franjes

Flijmen: fluimen

Flikker: naaktheid - *hij stond in zijnen blueten flikker*

Flodderken: kleding van mindere kwaliteit, verwijst naar het Franse volant: los afboordsel van kleding

Floer: fluweel, verwant met Franse velour

Flokhout: een houten tap, ook flothout

Flokker: zachte borstel om stof op te nemen
Fleurus: pleuritis - *hij he ne fleurus opgedaon*
Florremuis: een vleermuis
Flos: een soort kwispel op een kindermolen, aan een muts, van het Franse floche
Flubiet: ontsteking in een ader, flebitis
Fluitemuuer: fluitketel
Fluitsjesbier: bier met laag alcoholgehalte, ook wel *drijdraod* genoemd
Fluitsjesmaalk: afgeroomde melk
Foeleir, foefelas: iemand die onnauwkeurig werkt, sjoemelaar
Foefkes: uitvluchten, leugens - *ge moet mij gieën foefkes wijsmaaken*
Foel: overtreding bij het voetbalspel
Foelaar: halsdoek, hoofddoek, van het Franse foulard
Foers: voorvork van een fiets, van het Franse fourche
Fondangskén: een soort suikergoed (vroeger op een nieuwjaarspeperkoek)
Fong (in de fong): in feite, vertaling van het Franse au fond - *in de fong het hij gelijk*
Fopperkesdag: één april
Forsbal: spierbal
Fort: een stoere, zware vrouw
Fortuun: fortuin, *heur fortuun is gemaakt* betekent ook ze is getrouwd
Foskeu: afschampende stoot bij biljarten, van het Franse faux queu
Fottereier, fotteras: iemand die steeds met iets bezig is, verwant met het Franse frotter: wrijven
Four (dat is zijne four): dat is zijn ding, zijn sterk punt, van het Franse fort: sterkte
Frak, fraksken: overjas, jasje, van het Franse frac: rok (voor heren)
Frakveuschuuët: overschort, die vooraan knoopt
Fraunkoart: brutale, onbeleefde persoon, van het Franse franc: onomwonden
Fraunse kolleiere: hevig kwaad zijn
Fraunseslag: onzorgvuldig kuisen (bv. van poetsen gezegd)
Fraunsiepan: amandelgebak, franchipane
Frein: rem aan een voertuig
Freinbloksken: remblokje
Freng: frank, munteenheid - *hij is gekend lijk nen slecht freng*
Fret: eten, voedsel (verwant met vreten)
Friegotuuëg: koeltoog
Friekadel: gehaktbal
Friekasee: ragout
Friesko: ijslolly
Frietkot: frituur
Frietpetetten: grote aardappelen
Frietkraum: frietkraam
Frietpot: frietketel
Frietvet: frietuurvet
Friekadon: soort vleesbrood
Froefroe: ponnykapsel bij meisjes
Fruitkoep: fruitschaal
Fruitlieër: ladder om hoogstammig fruit te plukken
Fuiter, feuter: vilt, van het Franse feutre

Werkwoorden

Foazelen: slecht spreken, bazelen

Feezelen: fluisteren

Festoneren: de rand van klerstof op bekjes naaien, van het Franse festonner

Fliekflakken: liefkozen

Fieksen: in elkaar steken, fixen

Flamakken, fleren, flieëmen: vleien

Flausen: zonder veel zorg ineensteken, flanzen

Flessen: mislukken bv in een examen

Flodderen: fladderen

Flokken: vegen met een zachte borstel

Floreren: pronken

Flossen: wateren, urineren

Foefelen, foeteren: onnauwkeurig werken, knoeien

Foppen: bedriegen

Forseren: overhaasten, doordrukken

Fotteren: knutselen, herstellen

Freinen: remmen

Fretten: eten, vreten

Friemelen, frutselen: frommelen

Fuukeren: iets onhandig doen, stuntelen

Andere woorden

Faal: fel

Faiet: bankroet

Ferm: flink

Fieër: fier, trors

Fieks: rechtop staan of zitten, fiks

Fijnder: fijner

Fitsel of futsel: prikkelbaar - *daor kan ik mij fitsel in maoken, zie*

Flau: flauw

Flets: flauw, weinig kleur

Floe: wazig, niet scherp

Foert: uitroep bij verwensing

Foetsie: verdwenen, weg

Forsig: fors - *auw, nie zu forsig!*

Fraunk: brutaal

Fraunkgeweg: vlakaf

Friëel: broos, teer, van het Franse frêle

Friskes: frisjes - *'t is hier maor friskes*

En hiermee hebt u ook de F-woorden gekregen - tot in de zomer!

Annemie Bogaert en Etienne De Meester

WO I: Een onbekende Duitse soldaat

In het stadsarchief te Sint-Niklaas vindt men in de inventaris van Sinaai onder het nr 174 (Identificatie en begraving van oorlogsslachtoffers) een document van de "Krijgsbegravingsdienst afdeling Mechelen" met de volgende tekst:

Mechelen 18 april 1821

*Den bevelhebber van den Krygsbegravings-
dienst Afdeeling Mechelen, aan den Heer
Burgemeester der gemeente Sinay*

*Ik Heb de eer U heden, per yzeren
weg 1 kruis te laten geworden.
Gelijf de goedheid te hebben dit kruis
te doen plaatsen op het grafaangeduid
op het hierbygevoegd plannetje.*

Met Hoogachting

Mechelen 18 april 1921

Le Commandant du Sectuer

Van dit gebeuren is er in de gemeenteraadsverslagen van Sinaai niets terug te vinden. Raadpleegt men de slapers van de parochie dan komt men tot de vaststelling dat er tussen 1907 en 1927 niets is ingevuld. Als er iemand overlijdt wordt er door een arts een document ingevuld voor de bevoegde instantie. Ook hier vangt men bot, want de documenten van deze periode zijn verdwenen. Hierbij komt nog dat niemand kon vertellen in welk archief de documenten van de Krijgsbegravingsdienst te vinden zijn. Daar men nog volop bezig is met het oplijsten van alle Duitse slachtoffers (wat nog maanden, jaren ... kan duren) is het onwaarschijnlijk dat er eentje opduikt die als overlijdensplaats Sinaai heeft. Er is bij dit onderzoek dus te veel "onbekend" om nog een spoor terug te vinden van deze soldaat.

Jos Daems

SINAAINAREN DIE STIERVEN IN 2015

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er zijn geboren. De afkorting RVT Sinaai staat voor Rust- en Verzorgingstehuis "Huize den Dries" en vh is voorheen.

-januari

- 09 Marcel Van Acker (92 j.), w. v. Godelieve De Cock, †RVT Sinaai, vh Hulstbaan
- 15 George Porter (92 j.), w. v. Rachel De Munck, e. v. Joan Gough, †RVT Sinaai
- 17 Heidi Beirens (42 j.), d. v. Frank en Maria Vercauteren, levensgezel van Luc De Cock †Gent
- 17 Irena Van Overloop (89 j.), w. v. Kamiel Seghers, †RVT Sinaai, vh Vleeshouwersstr.
- 18 Jozef Heuninckx (83 j.), w. v. Ludwina Baert, †Sint-Niklaas, begraven te Sinaai
- 29 Martha Van Hende (94 j.) w. v. Frans Roelandt, †RVT Sinaai

-februari

- 03 Leona Creve (91 j.), w. v. René Matthys, †Lokeren, begr. te Sinaai, Edgar Tinelstr.
- 03 Jo De Vos (72 j.), e. v. Hilde Van Roey, †Tervuren
- 13 Elisa Van Poucke (87 j.), w. v. Gentil Goethals, †WZC "Hof van Eksaarde"
- 15 Bienvenue Poppe (85 j.), w. v. Petrus De Roover, †Lokeren
- 16 Mafalda Haentjes (89 j.), w. v. Cyriel Poppe, Dr. Haeltermanlaan
- 18 André Perron (86 j.) e. v. Anna Van Bossche, Hellestraat, †Stekene
- 23 José Van Hoecke (88 j.) w. v. Celine Van der Henst, †RVT Sinaai
- 27 Leona Baeté (93 j.) w. v. René Vercammen, †RVT "St-Jozef" St-Pauwels, begr. te Sinaai

-maart

- 02 Annita Samson (66j.), e.v. Jaak Van Den Berghe, Godelieveaan
- 06 Willy Van de Vyver, (78 j.) e. v. Adriana Ongena, Edgar Tinelstraat, †Sint-Niklaas
- 10 Adolphina Navette, (80 j.) w. v. Louis Monsieur, †Zele, begraven te Moerbeke
- 14 Marianne Van Goethem, (54 j.), e. v. Rony Verheyden, Wijnveld
- 17 Paula Cerpentier, (92 j.) w. v. Albert Ruys, Sinaaidorp , begr. te Puivelde-Belsele
- 20 Johnny Laureys, (31 j.), levensgezel van Catty Cooremans, †Waasmunster, Hemelsbr.
- 22 Julietta Notenbaert (91 j.), w. v. René De Maesschalck, †Eksaarde
- 29 Omer Polfliet (89 j.), w. v. Amandine Verdonck, †RVT Sinaai, begr. te Puivelde-Belsele

-april

- 02 Jozef De Cock (77 j.), e. v. Maria Beirnaert, Wijnveld, †Sint-Niklaas
- 08 André Speelman (77 j.) e. v. Christiana Smet, Hulstbaan
- 23 Danny De Laet (58 j.) e. v. Ivette Polfliet, Wijnveld

-mei

- 03 Yvonne Cools (91 j.) w. v. Staf Pyl, †Sint-Niklaas
- 04 Paul Vercauteren, (71 j.) e. v. Rita Van Moeseke, Kernemelkstraat, †Sint-Niklaas.
- 17 Julbert Van Gucht (75 j.) e. v. Wivina De Beule, † Waasmunster-Ruiter
- 20 Siegfried Quackels (71 j.) e. v. Helena Verdyck, Puiveldestraat, †Sint-Niklaas
- 26 Achiel De Vleeschauwer (92 j.) w. v. Maria Maertens, †RVT Sinaai, begr. te Stekene
- 26 Paul Bogaert (90 j.) e. v. Maria Baeke, †Sint-Niklaas, begraven Waasmunster-Ruiter
- 30 Maria Blommaert (94 j.) w. v. Aloïs De Roeck, †RVT Sinaai, vh Kernemelkstraat

-juni

- 02 Francine Braem (69 j.) Belsele - Puivelde, begraven te Sinaai
- 03 Henriette Van Bossche (92 j.) w. v. Jozef Soetens, † Sint-Niklaas

- 08 Irena D' Hooghe (86 j.) w. v. Pierre Goemaere, † Hamme, begr. Waasmunster-Ruiter
- 10 Henri De Bock (86 j.) w. v. Ivonne Vermeire, Dr. Haeltermanlaan, † Beveren
- 18 Walter Cruyssaert (70 j.) w. v. Miche De Vry, Zwaanaardestraat
- 21 Tony Lyssens (69 j.) e. v. Christiane De Smedt, Sinaaidorp, † Sint-Niklaas

-juli

- 06 Jozef Naudts (86 j.) e. v. Marie José Van Britsom, Wijnveld, † St-Niklaas
- 08 Marie-José De Munck (84 j.) w. v. Désiré Smet, † Sinaai, begr. Waasmunster-Centum
- 30 Lisette Everaert (74 j.) e. v. Werner Polfliet, Wijnveld, † Beveren
- 30 Gerard Smet (77 j.) e. v. Adrienne Van Hoornyck, Hulstb., † RVT "Lindenhof" Belsele

-augustus

- 02 Willy Wauters (83 j.) e. v. Martha Sterckx, Edgar Tinelstraat, † RVT Sinaai
- 10 Dragan Terzić (62 j.) e. v. Beatrijs Jouret, Hemelsbreedte
- 11 Herman Coddens (78 j.) e. v. Rita Van Heyste, Hooimanstraat † Sint-Niklaas
- 13 Hugo Anthuenis (76 j.) † Sint-Niklaas, begraven te Sinaai
- 14 Adrienne Staessens (81 j.) † Sint-Niklaas
- 16 Yvonne Deyaert (91 j.) w. v. Gustaaf Joos, Wijnveld
- 18 Godelieve Van Eynde (90 j.) Stenenmuurstraat, † Sint-Niklaas
- 22 Rudi Du Tré (53 j.) e. v. Natasja Smet, † Moerzeke
- 23 Diana Van Loo (81 j.) e. v. André Van Laere, Hulstbaan, † Sint-Niklaas
- 23 Irena Baart (87 j.) w. v. Maurice Ingels, † Axel (Ned.)
- 29 René Schelfaut (87 j.) e. v. Marie-Louise Maes, Helsvuurstraat, † Sint-Niklaas

-september

- 12 Anna De Baere (81 j.) w. v. Lucien Durinck, Wijnveld † Sint-Niklaas
- 18 Maria De Smet (91 j.) w. v. Alberic Raes, † RVT Sinaai, vh Zakstraat

-oktober

- 01 Olga Van Wolvelaer (85 j.) w. v. René Beirens, † Sint-Niklaas, vh Hulstbaan
- 21 René De Block (93 j.) w. v. Juliette Steeman, † Waasmunster, begr. Waasmunster-Ruiter
- 27 Julia Seghers (96 j.) w. v. René Van Hoecke, † Eksaarde, begraven te Eksaarde

-november

- 08 Roger Schatteman (86 j.) w. v. Maria Van Lyssebettens, † RVT Sinaai, vh Zakstraat
- 13 Gerarda Poppe (94 j.) w. v. Waclaw Koldrasinski, † Sint-Jans-Molenbeek, begr. te Sinaai
- 17 Lucien De Meester (75 j.) e. v. Lisette D'Hondt, Sint- Pauwels, † Sint-Niklaas
- 21 Rudi Thieffry (68 j.) e. v. Marie-Thérèse Van Driessche, † Sint-Niklaas
- 24 Dhooghe Reinilde (91 j.) w. v. René De Witte, † Lokeren, begraven te Sinaai

-december

- 01 Eduard Baeten (81 j.) w. v. Miet De Vos, † Lokeren
- 04 Paul Poppe (68 j.) † Gent, begraven in Sinaai
- 10 Jozef De Weirdt (92 j.) e. v. Mathilde Laheyne, Dr. Haeltermanlaan
- 17 Lea Maes (88 j.) w. v. Frans Van Puyvelde, Edgar Tinelstraat
- 26 René Aerssens (83 j.) e. v. Margriet Van Osselaer, Hooimanstraat
- 29 Margaretha De Baere (75j.) e. v. Isidoor Van Damme, Luitentuitstraat

Georges Tallir